

QUO VADIS, AGRICOLA?

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ
*Independența
pînă la Cultură*

În ce parte o s-o ia țăranul român? Uneori scoate din pământ mai puțini cartofi decât a băgat, alteori nu e-n stare să-și scoată singur ridichile din grădină. Deocamdată stă amețit și nu mai știe dacă trebuie să cultive biotehologic sau biologic (ecologic, organic). Oricum, belșugul a ajuns până-n orașul Flămânzi. Oamenii cumpără pâine proaspătă de la un vecin și primesc sute de kg de porumb doar mișcând mâna cu care semnează contractele de arendă. Acolo și peste tot în țară, nimeni nu mai crede că vrejul de fasole a crescut fără superfosfați sau că fata moșului n-a dat cu pesticide în pomul năpădit de omizi.

DEFINIȚII

Pe la 1800, Pământul ducea în spate un miliard de oameni, iar la începutul celui de-Al Doilea Război Mondial, două miliarde. Pe-atunci, cel de-al patrulea baron englez de Northbourne impunea

termenul de agricultură organică (Look to the Land - 1940), pornind de la ideea că ferma trebuie să funcționeze ca un adevărat organism. Dar îngrășămintele chimice au crescut deodată cu noi și azi, când suntem mai bine de șapte miliarde de pământeni, deficitul de hrană nu permite alternative. Alimentele organice sunt apanajul elitelor sau scurte răsfățuri pentru ceilalți. La nivel european, Danemarca, Austria și Franța se situează în fruntea clasamentului, dar procentul de vânzare nu depășește nici aici 10%. România, cu o suprafață cultivată organică infimă și cu trei sferturi din producție exportată, nici nu poate fi pomenită.

Termenii organic (Marea Britanie și SUA), ecologic (Germania) și bio (Franța, Italia) desemnează acele alimente care provin din soluri fără pesticide și fertilizatori.

Produsul final nu e sterilizat prin iradiere sau solvenți industriali și nu conține aditivi sintetici, iar autenticitatea sa e garantată de instituții guvernamentale. Adică, și produsele autohtone și cele importate, cum ar fi ananasul din Uganda, bananele din Costa Rica, kiwi din Noua Zeelandă, cacao din Peru, cafeaua din Brazilia sau orezul din Tailanda, toate sunt sigure.

La noi, sub tutela Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, există mai multe organisme de inspecție și certificare a produselor agroalimentare ecologice, în conformitate cu articolul 27 al Regulamentului Consiliului European nr. 834/2007 și prevederile Ordinului Ministrului nr. 895/2016. Orice produs ecologic, de la legume și fructe, la pâine, mezeluri, prăjituri sau vinuri, trebuie să poarte sigla agricultură ecologică și un număr de cod în format RO-ECO-000. La produsele importate, codul presupune identificarea națională, sinonimia BIO, ECO sau ORG și un număr de referință.

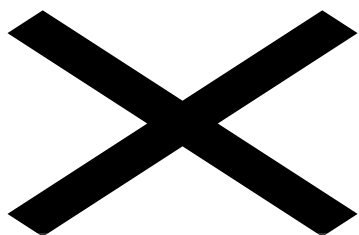
Mâncarea ecologică e mai sănătoasă. Așa cred oamenii, deși rapoartele științifice nu confirmă în mod clar acest lucru. Dar, chiar dacă e doar o modă, sigur nu face rău. Dintotdeauna omul a privit înainte cu speranță. Astăzi, grația divină și mântuirea au chipul unei vieți sănătoase și îndelungate, iar postul și rugăciunea poartă numele de dietă. Iar dacă nu sunt ecologice, alimentele de pe raft tot scapă bănuielilor noastre, căci provin din soare, de la țară, de la bunica sau de oriunde altundeva decât din rafinării, fabrici și sere. Totuși, poate că totul e doar o prejudecată. Știu că benzina fără plumb nu poluează atât de mult ca motorina, dar ce se întâmplă dacă o bagi la un motor diesel? Lumea va deveni un șirag de sere bio sau rămâne câmpul acesta deschis în care ne adaptăm schimbărilor? Cât de departe putem duce grija pentru copiii noștri, când singura soluție e adaptarea la ceea ce vine? În trecut, oamenii trăiau mai mult. Fără să discutăm cauzele, e clar că speranța de viață era către 30 de ani în Antichitate și tot cam așa a rămas în Evul Mediu. Dar, dintotdeauna, omul a privit înapoi cu nostalgie. Ce gustoase or fi fost fructele de la Mărțișor, pe care Tudor Arghezi le furniza piețelor bucureștene prin intermediari! Ce mâncare bună or fi gustat Rafael Sanzio și Pietro Bembo în excursia spre Tivoli! Despre cum au căutat puritatea traiului antic, ultimul

dă detalii într-o scrisoare din aprilie 1516: Adevărata frumusețe e legată de întoarcerea la vârsta de aur. Și acest ideal de frumusețe alături de natură nu-l mai poți găsi decât la țară, departe de oraș, care-i este antiteza. Cu încă un salt ajungem înaintea erei noastre - Georgicele, cântul IV, începând cu versul 125.

Vergiliu părăsise tumultul Romei, dar tot invidia un bătrân țăran de lângă Tarent, care stăpâna câteva palme de pământ și plantase straturi de legume mărginite de crini albi, verbe și maci comestibili, iar cu toate aceste bogății se simțea, în sufletul său, egalul regilor; iar seara, târziu, când intra în casă, își umplea masa cu feluri pe care nu le cumpărase de nicăieri...

Fruitele și legumele bio au un gust mai bun. E evident că nu putem face niciun comentariu în această zonă în care latinii și-au spus deja ultimul cuvânt: de gustibus non disputandum.

LEACURI

Chiar dacă produsele bio ar fi net superioare celor tradiționale, sănătatea noastră depinde de mai mulți factori. Putem să ne modificăm meniul, dar nu putem schimba aerul. Câteva zeci de înghițituri de hrană sănătoasă și câteva mii de guri de aer poluat în fiecare zi. Dar, deocamdată, alimentele ecologice sunt considerate medicament și consumul lor pare suficient pentru a fi sănătos.

Autosugestia justifică și prețurile ridicate pe care le au și satisfacția celui care și le permite. E actuală poezia Leac pentru drac, scrisă de Coșbuc acum mai bine de un secol. Soțul caută nucă de mare, muștar, busuioc și vin pentru soția bolnavă.

Nu palmele cu care poticarășul îl trezește la realitate, ci convingerea că merită să plătească doctoria sunt de reținut: „Filimon pare că-nvie/ - Zău că-i scumpă! D-apoi fie!”. Bucureștenii în căutare de leacuri au nenumărate oferte pe internet și chiar hypermarketurile adăpostesc mici magazine naturiste. Asociația pentru Susținerea Agriculturii Țărănești intermediază contracte cu țărani care furnizează săptămânal un coș de legume proaspete, după modelul patentat de japonezi. E foarte bine că sănătatea e atât de la îndemâna tuturor, deși prețurile te fac uneori să visezi la legumele și fructele chinezești de plastic!

Mai ieftină e incursiunea în gospodăria unor țărani aleși la întâmplare. Majoritatea sunt surprinși, dar puțini refuză să-ți vândă câte ceva de-ale gurii. Lapte, ouă, chiar câte-o pasăre... Dumnezeu să sporească recolta și anii bătrânicii de pe valea Sohodolului! Femeia asta, care se temea că-i bate în poartă cineva de la primărie, nu numai că n-a luat bani pe-o covată de cartofi, ci a și asortat-o cu roșii, ceapă și castraveți.

DACIAN BRADEA